

F. t. I. vedr. ophavsretsloven

Til lovforslag nr. L 78. Skriftlig fremsættelse (4. november 2004)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven (Arkiver, biblioteker og museer samt syns- og læsehandicappede m.v.)

(Lovforslag nr. L 78).

Et af hovedformålene med lovforslaget er at sikre, at ophavsretten ikke er til hinder for indsamling og bevaring af materiale, som er undergivet pligtaflevering. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag om en ny pligtafleveringslov.

Lovforslaget indebærer, at pligtafleveringsinstitutionerne (navnlig Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket) må fremstille eksemplarer af bl.a. internethjemmesider, film og radio- og tv-udsendelser i overensstemmelse med pligtafleveringslovens bestemmelser.

I tilknytning hertil foreslås det, at pligtafleveret materiale, herunder internetmateriale, kan gøres tilgængeligt for enkelte personer ad gangen på skærmterminaler på pligtafleveringsinstitutionerne. Den nærmere fastlæggelse af tilgængeliggørelsen af pligtafleveret materiale reguleres i pligtafleveringsloven.

Når det gælder brug af pligtafleveret materiale til forskningsformål indebærer lovforslaget, at pligtafleveringsinstitutionerne får mulighed for at overføre og udlevere kopier af værker, der er udsendt i radio og tv, filmværker og værker, der er offentliggjort i elektroniske kommunikationsnet, fx internettet. Det betyder eksempelvis, at en forsker kan få tilsendt kopi af en pligtafleveret internethjemmeside via e-mail. Desuden vil en person med en dokumenteret forskningsmæssig interesse kunne få udleveret en kopi af en pligtafleveret radio- eller tv-udsendelse.

Samtidig med den udtrykkelige regulering af samspillet mellem den foreslåede nye pligtaf-

leveringslov og ophavsretsloven foreslås en generel forenkling af reglerne i ophavsretsloven om arkivers, bibliotekers og museers adgang til kopiering m.v. Dette har hidtil været reguleret i en bekendtgørelse, der er udstedt med hjemmel i ophavsretsloven. Der stilles forslag om at samle alle relevante bestemmelser ét sted i ophavsretsloven.

Herudover fremsættes der forslag om at ændre bestemmelserne i ophavsretsloven om brug af værker til fordel for syns- og læsehandicappede. Efter ophavsretsloven gælder der en tvangslicens for fremstilling af lydbøger til blinde, svagtseende, ordblinde, læsehandicappede og andre, som er ude af stand til at læse almindelige bøger. Tvangslicensen indebærer, at fx Danmarks Blindbibliotek kan indlæse bøger mod at betale vederlag til forfatterne. De fremstillede lydbøger må i dag alene udlånes til gruppen af syns- og læsehandicappede. Det foreslås at udvide adgangen til distribution af lydbøger til også at omfatte onlinedistribution og lignende. Forfatterne vil fortsat have krav på vederlag for fremstilling og distribution af lydbøger.

Kunstmuseerne har ytret ønske om, at der i ophavsretsloven skabes bedre muligheder for information om museernes udstillinger. Efter de gældende regler kan museerne frit gengive kunstværker, der indgår i deres samlinger, i kataloger over samlingerne og i meddelelser om udstilling eller salg. Dette gælder dog ikke brug på fx internettet. Jeg kan tilslutte mig museernes synspunkter om, at informationsadgangen bør være bedre. På den baggrund foreslås det præciseret i loven, at kunstværker må gengives i meddelelser om udstilling eller salg, herunder i form af reklamer for begivenhederne på internettet. Gengivelse af kunstkataloger m.v. på internettet kræver dog fortsat tilladelse fra rettighedshaverne.

Endvidere åbnes der med lovforslaget mulighed for, at besøgende på museer ved hjælp af